

OSOBA I NAČIN ŽIVOTA SV. KLARE

(Prema tekstovima „Društvena dimenzija- klarise i njihova karizma“ i „Povijesna dimenzija- Klara kao putokaz našem vremenu“ s. Kate Karadže)

Za Klaru je zajednica bila veoma važna. Svaki čovjek ima duboku potrebu i želju da bude s drugima. Bez drugih čovjek sam sebe ne može razumjeti; on raste i sazrijeva s drugima i uz druge. Klara je u određenom trenutku svoga života spoznala da je njezin osobni poziv živjeti u zajednici s drugima i to konkretno s onima koje su, poput nje, sve ostavile i pridružile joj se. Na samom početku svog puta Klara je bila usamljena jer nije imala sestre s kojima bi mogla potpuno podijeliti svoje duhovne težnje i ideale. Molila je za one koje će joj se pridružiti. Zajedništvo nije lako ostvarivo, ali je ipak Klaru Gospodin obdario sestrama. Življenjem zajedništva Klari je njezin poziv postao jasniji. Život u zajednici pretpostavljao je (i pretpostavlja) da svaka od sestara daje svoj doprinos, da sudjeluje u životu te s drugima dijeli ono što je učila. Pretpostavlja otvorenost, iskrenost, dosljednost, služenje (Klara od svojih sestara nije ništa tražila, a da ona to isto ne bi radila). Napredovanje u zajedničkom življenju dovodi do rasta u duhovnom životu. Isto tako, rasti u duhovnom životu znači u isto vrijeme napredovati i u zajedničkom življenju.

Druga važna karakteristika Klarina života i ujedno života cjelokupne zajednice je čitanje i razmatranje Sv. pisma, u kojemu Klara prepoznaje Božji govor. Čitanje i razmatranje Sv. pisma nije samo izričaj površne ljubavi prema Pismu. Ono je neprestani živi odnos s Bogom. Bog progovara, a čovjek, slušajući Boga, mijenja život, o čemu Klara govori u svojoj Oporuci: *Svevišnji se Otac nebeski udostojao rasvijetliti moje srce* (OKI 24). Klara je ustrajno meditirala riječ Božju. Ono što je čitala ili čula o Bogu ona je pohranjivala, čuvala u svome srcu i o tome razmišljala, poput Marije; zapravo, ona je učila od Marije: *Što god vam rekne, učinite !* (Iv 2,5). Sv. Klari i sv. Franji najdraže je bilo Evanđelje po Mateju, zbog radikalnosti svoje poruke, hitrog odgovora na Učiteljev poziv i pouzdanja punog ljubavi u Očevu providnost. Njihov oblik života je zapravo život prema savršenosti Evanđelja- dosljednost u takvom životu vodi u Nebo.

Treća karakteristika života kako same Klare tako i njezine zajednice je kontemplacija. Kontemplacija je život sjedinjenja s Bogom. To znači *imati srce okrenuto Gospodinu* (NPr 22,19.25), ili, kako će to istaknuti Sv. Klara: *staviti dušu, srce i um u Ogledalo, u Krista* (usp. 3PAg 12sl), *sve dok se posve ne preobrazi na sliku njegova božanstva* (usp. 3PAg 13).

Kontemplirati znači otvoriti se Duhu koji obnavlja, preobražava i dovodi do svjedočenja, do cilja svake kontemplacije.

Dva su izvora kontemplacije: riječ Božja i liturgija. **Riječ Božja** je, bez sumnje, glavni izvor molitve sv. Franje i sv. Klare. Psalmi, molitva Časoslova, bili su njihova hrana. Molili su Časoslov dan i noć- njihov život kao da je bio veličanstven hvalospjev. **Liturgija** je izvor franjevačke kontemplacije. To je put prihvaćanja Božje riječi, njeno slavljenje. U Klarinoj kontemplaciji središnje mjesto zauzimaju otajstva utjelovljenja i muke.

Klara je imala duboku pobožnost prema Gospodinu u presvetoj Euharistiji. Napravila je blizu sobe oratorij u kojemu se čuvao Presveti oltarski sakrament. U to vrijeme nije još bila rasprostranjena pobožnost prema Isusovoj trajnoj prisutnosti u Presvetom sakramentu, ali je Klaru Duh sveti vodio. Stanovala je s Onime koji ondje prebiva. Klara je ovu pobožnost vjerojatno razvila pod utjecajem sv. Franje koji je doživio duboka iskustva tijekom svog misijskog boravka u Svetoj zemlji. Na neki novi način spoznao je da Isusov život na zemlji nije završen, da je on možda sada i stvarnije prisutan nego dok je živio u Palestini, u Presvetom oltarskom sakramentu. *O divne li veličine i zadivljujućeg udostojanja! O uzvišene li poniznosti! O ponizne li uzvišenosti, gdje se Gospodar svega, Bog i Sin Božji tako snizuje da se za naše spasenje sakriva pod neznatno obličje kruha* (Pismo čitavome Redu, br. 25-29) .

Siromaštvo: neposjedovanje i nenavezanost, radikalnost i pouzdanje u Božju providnost. Za Klaru je siromaštvo bilo ono najdragocjenije što je kod sv. Franje uočila i u čemu ga je željela potpuno nasljedovati. Klara i Franjo žele živjeti kao tuđinci i došljaci na ovome svijetu, žele služiti Gospodinu u siromaštvu i poniznosti. Sam je Isus rođen kao siromah, Kralj rođen u štalici, umro na križu napušten, daruje nam se u jednostavnoj Hostiji- tolika jednostavnost i siromaštvo, a opet tolika ljepota u svemu tome. Ono što je razlikovalo samostan Sv. Damjana od drugih samostana toga vremena jest upravo neposjedovanje bilo kakvih dobara- život bez posjeda, život od vlastitog rada i milostinje. Zbog toga se Klara morala boriti s institucijama Crkve, koja je teško prihvaćala način života koji se provodio u sv. Damjanu. Za svoju zajednicu je tražila odobrenje Povlastice siromaštva. Papi i biskupu je bilo teško potvrditi ono što je Klara tražila jer je taj način života bio jako zahtjevan za ženu. Čak su išli do toga da su je htjeli osloboditi zavjeta siromaštva- ona nikako to nije željela učiniti jer *nije željela biti oslobođena od nasljedovanja Krista*. Klara je postigla slobodu, unutarnju i vanjsku- pobijedila je napasti, ovisnosti života. Zbog oslobođenosti od želje za posjedovanjem i trošenjem, ona je imala priliku doživjeti susrete s Bogom i ljudima. Jer, kad se ima i želi, onda

je u svakom susretu bližnji suparnik ili prijatelj. Klara ne prezire stvari, ona ih shvaća kao sredstva, a ne ciljeve života. Njoj je važno *biti*, a ne *imati*.

Kako nas Klara danas nadahnjuje? Generalni ministar Carballo u svom pismu klarisama povodom 750. obljetnice Klarine smrti kaže: *Današnji svijet od nas glasno traži da mu pokažemo Isusa. To zahtijeva kontemplativni život, život u kojem stavljamo svoj duh i svoje srce u zrcalo, a to je Krist- kada se preobrazimo u ikonu Ljubljenoga, u živu sliku Isusa Krista, Isusov će se život u nama očitovati.* Kontemplacija je od Klare učinila izvor svjetla. Svjetlo je, kako kaže papa Aleksandar IV., osoba koja nas nadahnjuje ili kojoj se divimo zbog uzornog života, osoba koja je put rasvjetljenja, ispunjena duhovnom sigurnošću. Slijedimo Klarin primjer- imajmo vremena za šutnju, samoću, kontemplaciju. Budimo svjetlo!